Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru judecător: Grigore Manole
Dosarul nr. 2a-4458/23
2-22187753-02-2a-01122023

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel *****

06 iunie 2024
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecători Olga Cojocaru și Ala Malîi
Grefier Danu Blanovschi

examinând în ședință publică cererea de apel depusă de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 12 iulie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva CAC „*****” S.R.L., Comisiei Naționale a Pieței Financiare, intervenienți accesorii *****, ***** și *****, privind constatarea nulității absolute a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă:

Pretențiile acțiunii:

La data de 21.12.2022, ***** a depus o cerere de chemare în judecată împotriva CAC „*****” S.R.L., Comisiei Naționale a Pieței Financiare, intervenienți accesorii *****, ***** și *****, privind constatarea nulității absolute a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată.

Întru motivarea cererii a indicat că din 18.11.1993, dispune de dreptul de asociat al CAC „*****” S.R.L., iar începând cu 11.04.1995, dispune de dreptul de proprietate asupra unei cote de participare în mărime de 367500 lei, depuși în contul fondului statutar al CAC „*****” S.R.L.

A invocat că la o dată nedeterminată ***** împreună cu șeful Serviciului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor de pe lângă Ministerul Finanțelor, Ion Barbulat au confecționat ilegal actul adițional la statutul CAC „*****” S.R.L. cu denumirea ”Schimbări și modificări în Statutul CAC ”*****” S.R.L.”, după care ultimul a aplicat mențiunea că fiind înregistrat, iar ca urmare cota sa parte a fost micșorată până la suma de 85500 lei.

La fel a menționat că la o dată nedeterminată administratorul și asociatul CAC „*****” S.R.L., ***** împreună cu specialistul principal din cadrul

Serviciului de Stat pentru Supravegherea asigurărilor de pe lângă Ministerul Finanțelor, ***** au confecționat ilegal Actul adițional la contractul de constituire și la statutul CAC „*****” S.R.L, cu denumirea „Schimbări și modificări în documentele de constituire a CAC „*****” S.R.L.”, care a condiționat radierea dreptului său de proprietate asupra cotei de participare în mărime de 85500 lei.

A mai indicat că președintele adunării generale a fondatorilor CAC „*****” S.R.L. ***** împreună cu specialistul principal din cadrul Serviciului de Stat pentru Supravegherea asigurărilor de pe lângă Ministerul Finanțelor, ***** au confecționat ilegal actul adițional la contractul de constituire și a statutului CAC „*****” S.R.L. cu denumirea „Schimbări și modificări în documentele de constituire ale CAC „*****” S.R.L.”

A solicitat constatarea nulității absolute a Actului adițional la Statutul CAC „*****” S.R.L. cu denumirea „Schimbări și modificări în Statutul CAC „*****” S.R.L.”, a Actului adițional la Contractul de constituire și la Statutul CAC „*****” S.R.L. cu denumirea „Schimbări și modificări în documentele de constituire a CAC „*****” S.R.L.”, a Actului adițional la Contractul de constituire și a Statutului CAC „*****” S.R.L. cu denumirea „Schimbări și modificări în documentele de constituire ale CAC „*****” S.R.L.” și încasarea solidară din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 12 iulie 2023, s-a respins cererea de chemare în judecată semnată de ***** împotriva CAC „*****” S.R.L., Comisiei Naționale a Pieței Financiare, intervenienți accesorii *****, ***** și *****, privind constatarea nulității absolute a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Pretențiile apelantului:

La data de 24 iulie 2023 ***** a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 12 iulie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe.

În susținerea cererii de apel a indicat că hotărârea instanței de fond este ilegală și urmează a fi casată.

A menționat că prin cererea de chemare în judecată a solicitat declararea nulității absolute a actului juridic civil bilateral sub formă de Act adițional la Statutul CAC „ *****” SRL, cu denumirea de „ Schimbări şi Modificări în Statutul CAC „ *****” SRL, încheiat (perfectat, emis) ilegal şi abuziv de către CAC „ *****” SRL în comun cu Organul înregistrării de Stat al organizațiilor de asigurări, în persoana Serviciului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor de pe lângă MF al RM, reorganizat în Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea

Asigurărilor şi Fondurilor Nestatale de Pensii de pe lângă MF al RM, succedat în drepturi şi obligaţiuni de către Comisia Națională a Pieței Financiară, prin înscrierea (includerea) ilegală şi abuzivă, în conținutul lui, adică pe foaia de titlu al lui, de către organul înregistrării de Stat a organizațiilor de asigurare, adică de către Serviciul de Stat pentru supravegherea asigurărilor de pe lângă MF al RM, în persoana Șefului Serviciului de Stat în cauză din acea perioadă de timp, Barzbulut Ion, a datelor, adică a informației oficială neveridică ,adică falsă, sub formă de menținere, adică sub formă de parafă de înregistrare, cu următorul conținut: „înregistrat, prin Hotărârea Serviciului de Stat pentru supravegherea asigurărilor de pe lângă MF al RM cu nr. 226/89 din 06.11.1995";

La fel a solicitat declararea nulității a actului juridic civil bilateral sub forma de Act adițional la documentele de constituire, adică la Contractul de constituire şi la statutul CAC „ *****" SRL,- cu denumirea de „Schimbări şi Modificări în documentele de constituire ale CAC „ *****" SRL", încheiat (perfectat, emis) ilegal şi abuziv de către CAC „ *****" SRL în comun cu Organul înregistrării de Stat al organizațiilor de asigurări în persoana Serviciului de Stat pentru supravegherea asigurărilor de pe lângă MF al RM, reorganizat în Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor şi Fondurilor Nestatale de Pensii de pe lângă MF al RM, succedat în drepturi şi obligaţiuni de către Comisia Națională a Pieței Financiare,- prin înscrierea (includerea) ilegală şi abuzivă, în conținutul lui, adică pe foaia de titlu a lui,- de către CAC „ *****" SRL. în persoana directorului Societății din acea perioadă de timp, ***** a datelor, adică a informației oficială neveridică, adică falsă, sub forma de mențiune, cu următorul conținut: „Aprobat, prin hotărârea adunării generale a fondatorilor (asociaților) CAC „*****" SRL din 08.12.1995, proces-verbal nr.9", iar de către Organul înregistrării de Stat al organizațiilor de asigurări. adică de către Serviciul de Stat pentru supravegherea asigurărilor de pe lângă MF al RM, în persoana specialistului principal din cadrul Serviciul de Stat in cauză din acea perioadă de timp Cernouţan Mihal a datelor, adică a informației oficiale neveridică, adică falsă, cu următorul conținut:„ înregistrat, prin Hotărârea Serviciului de Stat pentru Supravegherea asigurărilor de pe lângă MF al RM cu nr. 10-7/135 din 27.12.1995;

A actului juridic civil bilateral sub formă de Act adițional la documentele de constituire, adică la Contractul de constituire şi la Statutul CAC „ *****" SRL, cu denumirea de „ Schimbări şi Modificări în documentele de constituire ale CAC „ *****" SRL" încheiat (perfectat, emis) ilegal şi abuziv de către CAC „ *****" SRL în comun cu Organul înregistrării de Stat a organizațiilor de asigurări, în persoana Serviciului de Stat pentru supravegherea asigurărilor de pe lângă MF al RM, reorganizat în Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor şi Fondurilor Nestatale de Pensii de pe lângă MF al RM, succedat în drepturi şi obligaţiuni de către Comisia Națională a Pieței Financiare,- prin înscrierea

(includere) ilegală şi abuzivă, în conținutul lui, adică pe foaia de titlu a lui de către CAC .. *****” SRL. în persoana Președintelui adunării generale a asociaților (fondatorilor) CAC „ *****” SRL din acea perioadă de timp, ***** a datelor, adică a informației oficială neveridică, adică falsă, sub formă de mențiune, cu următorul conținut: „Aprobat, prin hotărârea adunării generale a fondatorilor (asociaților) CAC „ *****” SRL din 15.02.1996, proces-verbal nr.13 iar de către Organul înregistrării de Stat al organizațiilor de asigurări, adică de către Serviciul de Stat pentru supravegherea asigurărilor de pe lângă MF al RM. în persoana specialistului principal al Serviciului de Stat în cauză, Cernouţan Mihail,- a datelor, adică a informației oficială neveridică, adică falsă, cu următorul conținut: „înregistrat, prin Hotărârea Serviciul de Stat pentru supravegherea asigurărilor de pe lângă MF al RM, cu nr. l 1-7/34 din 29.02.1996;

La fel a solicitat încasarea în mod solidar din contul intimaților CAC „ *****” SRL şi a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în beneficiul său, al lui *****, cheltuielile de judecată. A menționat că instanța de fond a calificat ilegal și nefondat acțiunea înaintată ca fiind acțiune în anular înaintată de reclamant, dar nu ca pe acțiune în contestare înaintată în scopul constatării faptului.

A invocat că instanța de fond nu a aplicat prevederile actelor normative, care trebuiau fi aplicate în mod obligatoriu. A solicitat admiterea cererii de apel.

Poziția intimatului:

La data de 12 martie 2024 prin intermediul Direcției de Informare și Documentare a Curții de Apel *****, Comisia Națională a Pieței Financiare a prezentat referință împotriva cererii de apel.

A indicat că hotărârea judecătorească nu poate fi casată numai din motive formale iar în aceste condiții cererea de apel așa cum a fost formulată nu satisface exigențele stabilite de legislație fiind astfel pasibilă de respingere.

Susține că potrivit explicațiilor Plenului Curții Supreme de Justiție date prin Hotărârea nr. 6/11.11.2003, apelantului îi revine obligația de a indica în cererea sa care anume circumstanțe importante nu au fost soluționate de către instanța de fond, care sunt acele temeiuri ce au determinat depunerea apelului, ori o hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale. Or, apelul nu ar trebui să fie privit, ca o posibilitate nelimitată de a efectua corectări, în privința unor chestiuni faptice sau întemeiate pe lege, pe care o parte ar fi putut şi ar fi trebuit să le înfățișeze în fața unui judecător de primă instanță.

Totodată, întru fortificarea poziției CNPF, cu referire la netemeinicia cererii de apel (a întregii acțiuni deduse instanței), se reține că, actele a căror nulitate este solicitată de către reclamant sunt emise/adoptate la data 01.11.1995 (procesul-verbal nr. 8); 08.12.1995 (procesul-verbal nr. 9) şi 15.02.1996 (procesul-verbal nr. 13). în perioada respectivă, raporturile juridice civile, inclusiv în partea ce ține de

nulitate erau guvernate de prevederile Codului civil din 26.12.1964 (abrogat la data de 12.06.2003) -fapt reținut şi de către instanța de fond. Totodată, potrivit Codului civil „ Termenul general pentru apărarea printr-o acțiune a drepturilor încălcate ale unei persoane (prescripția) este de trei ani. ” (art. 74 din Codul civil (în redacția anului 1964);

Respectiv, se constată că reclamantul-apelant nu şi-a întemeiat pretențiile pe temeiurile de nulitate prevăzute la art. 47-60 din Codul civil din 26.12.1996, a depășit termenului în care era în drept să se adreseze către CAC „*****” SRL privind nulitatea actelor juridice din speță, respectiv, acțiunea este depusă tardiv, nu a prezentat probe care ar argumenta suspendarea, întreruperea cursului termenului de prescripție sau repunerea în termen, iar potrivit art. 83 din Cod, „Împlinirea termenului de prescripție înainte de intentarea acțiunii constituie un temei pentru respingerea acțiunii ”.

Astfel, în sensul conținutului cererii de apel înaintate, CNPF constată lipsa argumentelor şi suportului probatoriu care ar susține ilegalitatea actului judecătoresc, precum şi lipsa temeiurilor, care ar determina instanța de apel să răstoarne situația creată de către prima instanță. Or, lipsa argumentelor şi probatoriului corespunzător care să justifice o eventuală casare a hotărârii primei.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru, a fost pronunțat la 12 iulie 2023, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 24 iulie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

În ședința de judecată, apelantul ***** a solicitat admiterea cererii de apel depuse din motivele indicate.

Reprezentantul intimatului CNPF prin procură Dan Melnic, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii emise.

Intimatul CAC „*****” SRL, intervenienții accesorii *****, ***** și ***** nu s-au prezentat în ședința de judecată și nu au înaintat cerere de amânare sau de examinare în lipsă, deși procedura de citare legală a fost respectată, motiv din care conducându-se în acest sens de prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind părțile, studiind înscrisurile probatorii administrate la materialele cauzei, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că, cererea de apel urmează a fi admisă, cu casarea integrală a hotărârii primei instanței şi trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente ce succed:

În conformitate cu art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanțe şi să trimită pricina spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) şi i) Cod de procedură civilă. La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite pricina spre rejudecare în prima instanță în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 388 alin. (2) Cod de procedură civilă, Săvârșirea altor încălcări decât cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărârii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluționarea eronată a cauzei.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art. 373 Cod de procedură civilă instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91

din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art. 186[1] CPC, (1) Cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

(2) Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.

(3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

(5) Dacă se dispune repunerea în termen şi/sau excepţia de tardivitate se respinge, instanţa de judecată emite o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul şi continuă examinarea cauzei.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel:

Din materialele cauzei reiese că, la data de 21.12.2022, ***** a depus o cerere de chemare în judecată împotriva CAC „*****” S.R.L., Comisiei Naționale a Pieței Financiare, intervenienți accesorii *****, ***** și *****, privind constatarea nulității absolute a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 12 iulie 2023, s-a respins cererea de chemare în judecată semnată de ***** împotriva CAC „*****” S.R.L., Comisiei Naționale a Pieței Financiare, intervenienți accesorii *****, ***** și *****, privind constatarea nulității absolute a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanţe, la data de 24 iulie 2023 ***** a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

Analizând materialele cauzei, Completul judiciar consideră soluția instanței de fond fiind una neîntemeiată din următoarele considerente.

În primul rând, Colegiul atestă despre incertitudinea și lipsa unei claritățI privind modul în care a fost motivată și argumentată poziția instanței de fond referitor la pretențiile din prezenta acțiune.

Reieșind din circumstanțele speței, Colegiul judiciar conchide că instanța de fond incorect a soluționat pricina, deoarece nu a elucidat pe deplin circumstanțele

speței și nu a motivat cert modalitatea prin care a ajuns la concluzia respectivă, nu a aplicat corect normele legale aplicabile prezentei spețe.

Astfel, la caz se constată că instanța de fond a dat o apreciere superficială argumentelor și probelor prezentate de către participanții la proces și a omis să soluționeze litigiul dat, luarea altor măsuri necesare bunei desfășurări a procesului prin punerea în discuție a oricăror împrejurări de fapt sau de drept și oferirea în decizie a unor explicații suficiente pentru menținerea concluziei sale.

Prin urmare, Colegiul civil conchide că instanţa de fond nu a constatat și elucidat circumstanțele cauzei şi probele prezentate în acest sens.

Cu referire la acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în repetate rânduri necesitatea motivării hotărârilor (încheierii) judecătorești, unde funcția unei soluții motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar, de asemenea, obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (speța Fomin contra Moldovei, hotărârea din 11 octombrie 2011).

În acest sens, se reține că, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei).

Subsecvent, instanţa de apel menționează că, instanţele de judecată, trebuie, să emită o hotărâre clară, având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, în temeiul principiului clarității hotărârii judecătoreşti.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanţa de apel ţine să menţioneze că, instanţele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-şi întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noţiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noţiunea de proces echitabil impune ca instanţa de judecată să nu-şi motiveze sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esenţiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu să se rezume doar la probarea concluziilor unei părţi. Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de fond nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării şi adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de apel fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții şi să verifice temeinicia şi legalitatea hotărîrii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În circumstanțele descrise, datorită incertitudinii și lipsei de claritate privitor la concluzia instanței de fond, Completul conchide că prezenta cauză urma a fi rejudecată în instanța de fond.

Totodată Colegiul ține să menționeze că prin referința depusă în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, reprezentantul CNPF a solicitat respingerea ca tardivă a acțiunii.

Analizând circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată, solicitările pârâtului/intimat în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, Colegiul civil constată că instanța de fond, nu a soluționat chestiunea privind excepţia de tardivitate în conformitate cu prevederile legale expuse supra.

Prin urmare, Colegiul civil consideră că instanța de fond, în cadrul pregătirii cauzei spre judecare nu s-a expus în privința excepției de tardivitate, or, alin. 1 al art. 186[1] CPC stipulează că cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel ***** constată că, instanța ierarhic inferioară incorect a purces la expunerea asupra fondului cauzei fără soluționarea chestiunii expuse de CNPF privind ridicarea excepției de tardivitate.

În conformitate cu art. 56 alin. (1) al Codului de procedură civilă, participanţii la proces sunt în drept să formuleze cereri.

În conformitate cu art. 203 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării cauzei se soluționează prin încheiere judecătorească. La începutul ședinței de judecată, instanța verifică posibilitatea examinării cauzei în lipsa participantului/ participanților citați legal.

Pe cale de consecință Colegiul civil constată că normele legale incidente prescriu obligativitate instanței de a examina și implicit de a soluționa cererea privind ridicarea excepției de tardivitate, pînă la examinarea fondului, iar în acest sens urma a fi emis actul procedural prevăzut la art. 186[1] CPC.

Neexaminarea cererii apelantului/pîrît cu privire la excepției de tardivitate şi nerespectarea art. 203 alin. (1) Codul de procedură civilă constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, care obligă instanţele judecătoreşti să-şi motiveze soluţiile astfel încît să nu lase părţile într-o stare de incertitudine şi să nu creeze impresia că nu au fost auzite.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele expuse supra și imposibilitatea corectării erorilor expuse supra în cadrul examinării cererii de apel, Colegiul civil

constată că cauza urmează a fi trimisă la rejudecare în instanța de fond.

Astfel, Colegiul învederează că legea procesuală civilă prezumă dreptul instanţei de a se expune asupra iniţiativelor în cadrul unui proces.

În contextul dat, Colegiul citează prevederile art. 26 alin. (2) Cod de procedură civilă, conform cărora contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei. Or, prezintă relevanţă şi folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, rezultând din specificul acestui şi care presupune în sine lămurirea completă şi pe bază de dovezi certe, pertinente şi concludente a situației de fapt, or, concluzia primei instanţe este rezultatul examinării pripite a litigiului dedus judecăţii.

Conjunctura descrisă supra profilează faptul, că instanța de fond nu a exercitat un control judiciar complet, în fapt și în drept și, ca consecință, a interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept pertinente speței, fapt ce a succedat adoptarea unei soluții greșite.

La caz, Colegiul învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

Subsecvent, adoptarea soluţiei la caz urmează a fi precedată de toate aceste etape, precum şi să fie motivată atât prin prisma poziţiei părţii reclamante, cât şi obiecţiilor părţii pârâte în raport cu probele prezentate şi normele de drept

pertinente litigiului, rezultând din prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, ca, în consecinţă, soluţia adoptată să fie certă şi coerentă, sub aspectul temeiniciei/ netemeiniciei acţiunii şi să răspundă standardelor unui proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO. Caracterul peremptoriu al concluziei instanţei de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material şi procedural aplicabile speţei.

Concomitent, la examinarea cauzei, instanţa urmează să se conducă nemijlocit de principiul adevărului obiectiv, care se manifestă prin stabilirea multilaterală, completă şi obiectivă a tuturor circumstanţelor care au importanţă pentru justa soluţionare a cauzei.

De altfel, o hotărâre judecătorească motivată în sensul respectării cerinţelor 6§1 CEDO, presupune o examinare reală a problemelor esenţiale relevate în speţă, cel puţin pentru a le aprecia pertinenţa. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

Din considerentele expuse și pornind de la faptul, că omisiunile existente și erorile admise la judecarea cauzei în instanţa de fond nu pot fi corectată de instanța de apel, Completul ajunge la concluzia de a admite apelul declarat, a casa integral hotărârea instanței de fond, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de fond, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/ netemeiniciei acțiunilor, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor şi probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.d), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se admite cererea de apel depusă de *****.

Se casează hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 12 iulie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva CAC ”*****” S.R.L., Comisiei Naționale a Pieței Financiare, intervenienți accesorii *****, ***** și *****, privind constatarea nulității absolute

a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către ***** împotriva CAC ”*****” S.R.L., Comisiei Naționale a Pieței Financiare, intervenienți accesorii *****, ***** și *****, privind constatarea nulității absolute a actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată, la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul — Ana Panov

Judecătorii — Olga Cojocaru

Ala Malîi